

Diarienummer AME.2021.346

Yttrande över Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Sammanfattning

Strömsunds kommun väljer i yttrandet att lägga fokus på departements-skrivelsens beskrivning av den pågående och planerade reformeringen av Arbetsförmedlingen. Kommunen ser positivt på att Arbetsförmedlingen fortsatt har ett huvudansvar för det arbetspolitiska området samtidigt som tjänsterna utvecklas och reformeras. Lagförslagen kan till största delen ses som en logisk följd eller nödvändighet för att ge stöd för reformeringen. Yttrandet följer skrivelsens kapitelindelning.

2 Författningsförslag

Strömsunds kommun menar att ändringar som föreslås under punkt 2.3 om behandling av personuppgifter och punkt 2.4 om ändring i offentlighets- och sekretesslagen framstår helt nödvändiga för att ge lagstöd som främjar samverkan mellan aktörer och för att leverantörer ska kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Samtidigt är det av största vikt att skydda den enskildes integritet och uppgifter om personliga förhållanden. Strömsunds kommun har inga synpunkter kring övriga författningsförslag.

3.1.2 Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras

Arbetsförmedlingens arbete bland annat med anskaffning, kontroll och uppföljning av leverantörer och tjänster kommer att få ökad betydelse enligt skrivelsen. Uppföljning och kontroll återkommer på flera ställen som ett utökat uppdrag för Arbetsförmedlingen. Kontroller ska omfatta såväl den enskildes aktivitet som arbets sökande som de privata leverantörernas sätt att lösa sina uppdrag.

Strömsunds kommun noterar att frågan om uppföljning eller utvärdering av själva reformeringen av Arbetsförmedlingen inte framgår i denna skrivelse och ser fram emot att ta del av en sådan långsiktig plan.

Strömsunds kommun ser positivt på att skrivelsen anger att det även i den reformerade verksamheten ska finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser för att svara mot varierande behov hos arbets sökande och arbetsgivare. Det är också bra att det tydligt anges att Arbetsförmedlingen fortsatt ska ha en aktiv roll, även lokalt, i att utforma, samordna och anvisa sökande till sådana insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat.

3.2.3 Styrning genom uppdrag och finansiell styrning och 3.3.1 En sammanhållen statlig verksamhet

Arbetsförmedlingen ska enligt skrivelsen anskaffa förmedlingsinsatser utifrån gällande regelverk med tillägg av viktiga mål och värden som regeringen ska ange. Det beskrivs även att hur många arbetssökande som kommer att få del av förmedlingsinsatser beror bland annat på hur många som ingår i målgruppen för själva insatsen, myndighetens tillgängliga medel samt regeringens finansiella och övriga styrning. Reformeringen ska dock enligt skrivelsen inte innebära några förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

Strömsunds kommun befärdar att detta sammantaget ändå skulle kunna innebära ett större åtagande för kommunen. Om Arbetsförmedlingens finansiering genom tillgängliga medel inte räcker till för insatser i tillräcklig omfattning för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden kommer kommunens yttersta ansvar för medborgarna att medföra ökade kostnader.

3.3.2 Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet

Strömsunds kommun ser mycket positivt på att skrivelsen framhåller behov av ändamålsenlig lokal närvaro av Arbetsförmedlingen i hela landet. Kommunen instämmer i att grundläggande service kan ges via olika kanaler men vill betona att digitala tjänster utan möjlighet till personligt möte kan utgöra ett svårforcerat hinder för många av de personer som behöver tjänsterna.

3.3.3 Arbetsmarknadspolitiska insatser

Strömsunds kommun välkomnar att Arbetsförmedlingens framtida roll i många avseenden inte ska förändras men behöver utvecklas, både inom myndigheten och i samverkan. Kommunen noterar särskilt att det fortsatt ska finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser, Arbetsförmedlingen ska ansvara för att stöd till arbetsgivare och särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning ska tillhandahållas samt att Arbetsförmedlingens uppdrag att delta i samordningsförbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser kvarstår.

3.3.5 Arbetsförmedlingens ansvar för beslut om insatser till enskilda

När det gäller insatser till enskilda beskrivs att användningen av automatiserade bedömningar och beslut kan bidra till ökad effektivitet och enhetlighet. Strömsunds kommun ser positivt på en ökad digitalisering inom Arbetsförmedling och förutsätter att utvärdering av detta görs löpande för att kvalitetssäkra processen och tillse att den enskildes delaktighet beaktas.

Strömsunds kommun delar synen på vikten av en sammanhållen planering i en individuell handlingsplan som stöd för den enskilde att ta sig ur sin arbetslöshet.

3.3.7 Samverkan med andra myndigheter och aktörer

Strömsunds kommun ser mycket positivt på att Arbetsförmedlingen är den aktör som säkerställer och tar initiativ i en operativ samverkan med kommuner i individärenden samt verkar för väl fungerande kontaktvägar i varje kommun, säkerställer en strategisk samverkan med kommunerna och andra aktörer, samt främjar lokala projekt i samverkan.

3.5.3 Den enskildes möjlighet att påverka valet av leverantör

Strömsunds kommun delar uppfattningen att vissa arbetssökande har särskilt svåra förutsättningar som gör att behovet av stöd kommer tidigt i processen och kan vara mycket omfattande. Det är positivt att Arbetsförmedlingen då har rollen att vägleda den enskilde i valet av leverantör.

Som liten landsbygdskommun i norra Sveriges inland i ett socioekonomiskt svagt område ser Strömsunds kommun dock en risk att leverantörer inte finner in-tresse att etablera sig och vara verksamma med den kontinuitet som behövs för målgrupperna. Det skulle innebära att den arbetssökande i praktiken inte kan göra något val av leverantör. Det skulle också troligen medföra förväntan på kommunen att fylla glappet som i sådana fall uppstår.

3.5.4 Leverantörer ska inte kunna neka arbetssökande

Strömsunds kommun ser positivt på tydligheten kring att leverantörer med avtal med Arbetsförmedlingen ska ta emot alla arbetssökande som Arbetsförmedlingen anvisar till insatsen. Det vore enligt kommunens mening fullständigt otänkbart att någon leverantör skulle tillåtas välja ut sina kunder när det egentligen är det omvända som ska gälla, det vill säga den enskilde ska kunna välja leverantör. För kommunen är det av största vikt att leverantörerna själva har det utbud och den kompetens som behövs i matchning och stöd på det sätt som reformeringen avser.

9.5 Konsekvenser för kommunerna

Departementsskrivelsen anger att reformeringen inte innebär några förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun men förväntas påverka kommuner i deras roller som arbetsgivare och anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser som t.ex. praktik. Strömsunds kommun vill framhålla att redan idag utför stat och kommun i viss utsträckning liknande arbetsmarknadsinsatser för arbetssökande och många får del av insatser från båda aktörerna i god samverkan. När de privata leverantörerna av förmedlingstjänster blir en aktör i

Ert diarienummer: A2021/01723

fråga om arbetsmarknadspolitiska insatser menar Strömsunds kommun att
Arbetsförmedlingen behöver vara den part som

bevakar att leverantörerna blir en integrerad del av statens ansvar för
arbetsmarknadsinsatser, snarare än en tredje aktör med många ansikten.

Kontaktuppgifter

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 Strömsund
0670-161 00

kommun@stromsund.se
www.stromsund.se

Sammanträdesprotokoll A socialnämndens arbetsutskott den 3 november 2021

Sammanträdet plats och tid

Kommunkontoret i Strömsund, sammanträdesrum Almen, klockan 8.15 – 10.30

Beslutande

Karin Näsmark (S), ordförande
Deanne Edin (S)
Marie Gabrielsson (S)
Pernilla Persson (C)
Eva Sjölander (M)

Övriga närvarande

Annika Stedt, sekreterare
Dania Zainal, socionompraktikant
Gudrun Öjbrandt, förvaltningschef
Veronica Sjöberg, kvalitetsutvecklare
Lena Norrman, enhetschef/förste socialsekreterare

Justerare

Eva Sjölander (M) utses att justera protokollet, paragraf 125-135. Justeringen sker på kommunkontoret i Strömsund tisdag den 9 november 2021.

Underskrifter

Karin Näsmark, ordförande

Annika Stedt, sekreterare

Eva Sjölander, justerare

den 3 november 2021

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat och socialnämndens arbetsutskott publicerar det på kommunens webbplats under perioden tisdag 9 november 2021 till onsdag 1 december 2021. Protokollet förvaras på vård- och socialförvaltningen i Strömsund.

Justerare

den 3 november 2021

Diarienummer AME.2021.346

§ 131 Remiss, Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Regeringskansliet har inbjudit Strömsunds kommun att lämna yttrande över departementsskrivelsen (Ds 2021:27) "Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet" senast den 12 november 2021.

Skrivelsen innehåller en beskrivning av syfte och planering för Arbetsförmedlingens pågående reformering samt författningsförslag. Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas och anskaffas från leverantörer med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet. Den arbetsökande ska så långt som möjligt ges möjlighet att påverka valet av leverantör.

För att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt när leverantörer i större utsträckning utför arbetsmarknadspolitiska insatser, behöver utbytet av information mellan Arbetsförmedlingen och leverantören kunna ske mer effektivt. För att skyddet för enskildas integritet ska kunna upprätthållas och ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske krävs vissa lagändringar.

Vid arbetsutskottets sammanträde den 6 oktober § 119 fick vård- och socialförvaltningen i uppdrag att lämna yttrande över departementsskrivelsen till arbetsutskottets sammanträde den 3 november. Förslag till yttrande presenteras. Yttrandet har tagits fram i dialog mellan berörda förvaltningar.

Underlag till beslut

Tjänsteskrivelse
Yttrande över remiss
Remiss

Yrkande

Ordföranden yrkar att arbetsutskottet beslutar att lämna yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet enligt upprättat förslag.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet lämnar yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet enligt upprättat förslag. Bilaga.

Beslutet skickas till

Arbetsmarknadsdepartementet
Kommunstyrelsen

Justerare

Diarienummer AME.2021.346

Yttrande över Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Sammanfattning

Strömsunds kommun väljer i yttrandet att lägga fokus på departements-skrivelsens beskrivning av den pågående och planerade reformeringen av Arbetsförmedlingen. Kommunen ser positivt på att Arbetsförmedlingen fortsatt har ett huvudansvar för det arbetspolitiska området samtidigt som tjänsterna utvecklas och reformeras. Lagförslagen kan till största delen ses som en logisk följd eller nödvändighet för att ge stöd för reformeringen. Yttrandet följer skrivelsens kapitelindelning.

2 Författningsförslag

Strömsunds kommun menar att ändringar som föreslås under punkt 2.3 om behandling av personuppgifter och punkt 2.4 om ändring i offentlighets- och sekretesslagen framstår helt nödvändiga för att ge lagstöd som främjar sam-verkan mellan aktörer och för att leverantörer ska kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Samtidigt är det av största vikt att skydda den enskildes integritet och uppgifter om personliga förhållanden. Strömsunds kommun har inga synpunkter kring övriga författningsförslag.

3.1.2 Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras

Arbetsförmedlingens arbete bland annat med anskaffning, kontroll och upp-följning av leverantörer och tjänster kommer att få ökad betydelse enligt skrivelsen. Uppföljning och kontroll återkommer på flera ställen som ett utökat uppdrag för Arbetsförmedlingen. Kontroller ska omfatta såväl den enskildes aktivitet som arbetssökande som de privata leverantörernas sätt att lösa sina uppdrag.

Strömsunds kommun noterar att frågan om uppföljning eller utvärdering av själva reformeringen av Arbetsförmedlingen inte framgår i denna skrivelse och ser fram emot att ta del av en sådan långsiktig plan.

Strömsunds kommun ser positivt på att skrivelsen anger att det även i den reformerade verksamheten ska finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser för att svara mot varierande behov hos arbetssökande och arbets-givare. Det är också bra att det tydligt anges att Arbetsförmedlingen fortsatt ska ha en aktiv roll, även lokalt, i att utforma, samordna och anvisa sökande till sådana insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat.

KW, ES

Ert diarienummer: A2021/01723

3.2.3 Styrning genom uppdrag och finansiell styrning och 3.3.1 En sammanhållen statlig verksamhet

Arbetsförmedlingen ska enligt skrivelsen anskaffa förmedlingsinsatser utifrån gällande regelverk med tillägg av viktiga mål och värden som regeringen ska ange. Det beskrivs även att hur många arbets sökande som kommer att få del av förmedlingsinsatser beror bland annat på hur många som ingår i målgruppen för själva insatsen, myndighetens tillgängliga medel samt regeringens finansiella och övriga styrning. Reformeringen ska dock enligt skrivelsen inte innebära några förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

Strömsunds kommun befarar att detta sammantaget ändå skulle kunna innebära ett större åtagande för kommunen. Om Arbetsförmedlingens finansiering genom tillgängliga medel inte räcker till för insatser i tillräcklig omfattning för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden kommer kommunens yttersta ansvar för medborgarna att medföra ökade kostnader.

3.3.2 Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet

Strömsunds kommun ser mycket positivt på att skrivelsen framhåller behov av ändamålsenlig lokal närvaro av Arbetsförmedlingen i hela landet. Kommunen instämmer i att grundläggande service kan ges via olika kanaler men vill betona att digitala tjänster utan möjlighet till personligt möte kan utgöra ett svårforcerat hinder för många av de personer som behöver tjänsterna.

3.3.3 Arbetsmarknadspolitiska insatser

Strömsunds kommun välkomnar att Arbetsförmedlingens framtida roll i många avseenden inte ska förändras men behöver utvecklas, både inom myndigheten och i samverkan. Kommunen noterar särskilt att det fortsatt ska finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser, Arbetsförmedlingen ska ansvara för att stöd till arbetsgivare och särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning ska tillhandahållas samt att Arbetsförmedlingens uppdrag att delta i samordningsförbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser kvarstår.

3.3.5 Arbetsförmedlingens ansvar för beslut om insatser till enskilda

När det gäller insatser till enskilda beskrivs att användningen av automatiserade bedömningar och beslut kan bidra till ökad effektivitet och enhetlighet. Strömsunds kommun ser positivt på en ökad digitalisering inom Arbetsförmedling och förutsätter att utvärdering av detta görs löpande för att kvalitetssäkra processen och tillse att den enskildes delaktighet beaktas.

KW, es

Ert diarienummer: A2021/01723

Strömsunds kommun delar synen på vikten av en sammanhållen planering i en individuell handlingsplan som stöd för den enskilde att ta sig ur sin arbetslöshet.

3.3.7 Samverkan med andra myndigheter och aktörer

Strömsunds kommun ser mycket positivt på att Arbetsförmedlingen är den aktör som säkerställer och tar initiativ i en operativ samverkan med kommuner i individärenden samt verkar för väl fungerande kontaktvägar i varje kommun, säkerställer en strategisk samverkan med kommunerna och andra aktörer, samt främjar lokala projekt i samverkan.

3.5.3 Den enskildes möjlighet att påverka valet av leverantör

Strömsunds kommun delar uppfattningen att vissa arbetssökande har särskilt svåra förutsättningar som gör att behovet av stöd kommer tidigt i processen och kan vara mycket omfattande. Det är positivt att Arbetsförmedlingen då har rollen att vägleda den enskilde i valet av leverantör.

Som liten landsbygdskommun i norra Sveriges inland i ett socioekonomiskt svagt område ser Strömsunds kommun dock en risk att leverantörer inte finner in-tresse att etablera sig och vara verksamma med den kontinuitet som behövs för målgrupperna. Det skulle innebära att den arbetssökande i praktiken inte kan göra något val av leverantör. Det skulle också troligen medföra förväntan på kommunen att fylla glappet som i sådana fall uppstår.

3.5.4 Leverantörer ska inte kunna neka arbetssökande

Strömsunds kommun ser positivt på tydligheten kring att leverantörer med avtal med Arbetsförmedlingen ska ta emot alla arbetssökande som Arbetsförmedlingen anvisar till insatsen. Det vore enligt kommunens mening fullständigt otänkbart att någon leverantör skulle tillåtas välja ut sina kunder när det egentligen är det omvända som ska gälla, det vill säga den enskilde ska kunna välja leverantör. För kommunen är det av största vikt att leverantörerna själva har det utbud och den kompetens som behövs i matchning och stöd på det sätt som reformeringen avser.

9.5 Konsekvenser för kommunerna

Departementsskrivelsen anger att reformeringen inte innebär några förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun men förväntas påverka kommuner i deras roller som arbetsgivare och anordnare av arbetsmarknads-politiska insatser som t.ex. praktik. Strömsunds kommun vill framhålla att redan idag utför stat och kommun i viss utsträckning liknande arbetsmarknadsinsatser för arbetssökande och många får del av insatser från båda aktörerna i god samverkan. När de privata leverantörerna av förmedlingstjänster blir en aktör i

JW, ES

Ert diarienummer: A2021/01723

fråga om arbetsmarknadspolitiska insatser menar Strömsunds kommun att
Arbetsförmedlingen behöver vara den part som

bevakar att leverantörerna blir en integrerad del av statens ansvar för
arbetsmarknadsinsatser, snarare än en tredje aktör med många ansikten.

Kontaktuppgifter

Strömsunds kommun
Box 500
833 24 Strömsund
0670-161 00

kommun@stromsund.se
www.stromsund.se

AW, CJ